

Agrilus bilineatus (EPPO-code: AGRLBL) (two-lined chestnut borer)]

Type organisme: Insect (prachtkever)
EU-status: Quarantaine-organisme; niet aanwezig in Nederland

Herkennen en waarnemen

Beschrijving

- Ei** Plat en ovaal, ca. 1 mm lang, 0.5-0.8 mm breed. Eerst crèmewit, later roodachtig tot geelbruin. Eitjes liggen zowel los als in groepjes.
- Larve** Plat en langgerekt, zonder poten, kop breder dan de rest van het lichaam en licht klokvormige leden (segmenten). Jong ca. 1-1.5 mm lang, volgroeid circa 2-2.5 cm lang. Crèmewit met een lichtbruin gedeelte bij de kop. Achteraan zitten 2 korte bruine stekels.
- Pop** 6-10 mm lang met grote, ovale ogen; Eerst crèmewit, later donkerder tot brons of zwart doordat de adult door de pophuid heen te zien is. Vleugels, antennen en pootjes liggen los tegen het lichaam aan (bij vlinderpoppen zijn deze vergroeid met het lichaam).
- Kever** Slanke, langgerekte kever, tussen de 5 en 13 mm in lengte, met een stompe kop en grote ovale ogen. De kever is zwart met een groene glans. Op de rug lopen twee gele lengtestrepen, maar deze zijn niet altijd duidelijk te zien. De zijkanten van het lijf zijn ook gelig, maar ook dit kan vervagen.

Zie ook [Agrilus planipennis](#).

Eitjes van *Agrilus bilineatus*. © Deborah L. Miller, USDA Forest Service

Eitjes van verschillende leeftijd van *Agrilus bilineatus*, met vier grotere eitjes van *Agrilus planipennis* op de losse stukjes bast. © Deborah L. Miller, USDA Forest Service

Larve van *Agrilus bilineatus*. ©Steven Katovich, Bugwood.org

Larve van *Agrilus bilineatus*. © Robert A. Haack, USDA Forest Service, Bugwood.org

Kever *Agrilus bilineatus* © Christina Butler, Wikimedia.

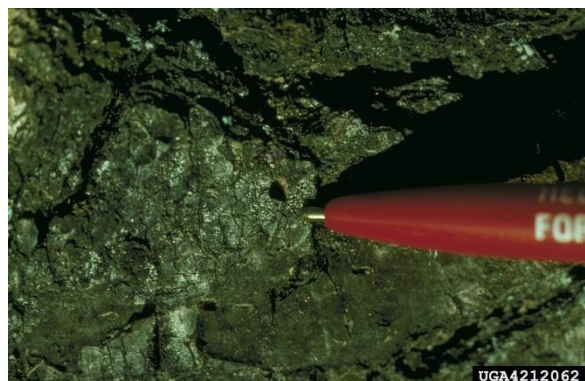
Kever van *Agrilus bilineatus*. © Hanna Royals, Screening Aids, USDA APHIS PPQ, Bugwood.org

Symptomen

- Vergeling van het blad en een vervroegde herfstkleuring.
- Afsterven van de kroon, maar onderin wel groei. Bij zware aantasting afsterfte hele boom.
- Kronkelende gangen (maximaal 5 mm breed) onder de bast en in de onderliggende houtlaag. In verse gangen zit boormeel.
- Knobbels, callusweefsel en kurkvorming (overgroeiing van aantasting) op of in de bast, vooral zichtbaar op de takken van bomen met een dunne bast.
- Uitvlieggaten van 5 mm breed, D-vormig (d.w.z. rond met één vlakke zijde; typerend voor alle *Agrilus*-soorten, ook de soorten die in Nederland voorkomen).
- Lichte vraatschade aan de randen van de bladeren (door de volwassen kever).

Bladverkleuring en taksterfte © Minnesota Dep. Natural Resources - FIA, Bugwood.org

D-vormig uitvlieggat (met één vrijwel rechte zijde) van *Agrilus bilineatus*. © Minnesota Department of Natural Resources - FIA, Bugwood.org

Boorgangen met larve van *Agrilus bilineatus*.
©Steven Katovich, Bugwood.org

Boorgangen met larven van *Agrilus bilineatus*.
© James Solomon, USDA Forest Service,
Bugwood.org

Wanneer en hoe waar te nemen.

Meest gevoelig voor aantasting zijn zwakke bomen, vooral bij droogte en/of stress in warme zomers. Ook beschadigde, net verplante, of zeer oude bomen zijn vatbaarder.

De levenscyclus duurt 1-2 jaar. Eitjes liggen in groeven van de bast en zijn moeilijk te vinden.

Larven en poppen zijn te vinden door de bast te verwijderen van de stam en dikkere zijtakken. De larve overwintert en kan het hele jaar door gevonden worden. De poppen zijn in het voorjaar te vinden en de adulten (= kevers) tussen mei en augustus (soms nog in september). Ze zijn te vinden aan de zonnige kant van de boom op de stam en de bladeren, vooral vanaf het einde van de ochtend tot het einde van de middag. Detectie van kevers is ook mogelijk met plakvallen of trechervallen, maar er is geen specifiek feromoon bekend.

Soorten die erop lijken

Als de kever 2 gele strepen heeft, is *Agrilus bilineatus* te onderscheiden van andere *Agrilus*-soorten. Zijn de strepen echter afgesleten dan lijkt *A. bilineatus* op een aantal Nederlandse prachtkeversoorten, waarvan sommige ook op *Quercus* voorkomen. Alleen een expert kan *Agrilus bilineatus* van deze soorten onderscheiden.

De larven en poppen van *Agrilus bilineatus* lijken op die van de meeste andere soorten prachtkevers. Larven van prachtkevers zijn wel te onderscheiden van rupsen doordat rupsen 3 paar echte pootjes hebben en 8 groepen streepjes (haakjes) aan de onderkant van de buikpoten; prachtkever-larven hebben dit niet.

Poppen van kevers zijn te onderscheiden van vlinderpoppen doordat bij kevers de poten, antennen etc. los tegen het lijf liggen; bij vlinderpoppen zijn deze vergroeid met het lijf.

Volwassen kever van *Agrilus bilineatus* met vage rugstrepen. © Hanna Royals, Screening Aids, USDA APHIS PPQ, Bugwood.org

Agrilus olivicolor, een in Nederland voorkomende *Agrilus*-soort. © Gilles San Martin, flickr.com

Kever van *Agrilus convexicollis* © Adrian Ruicănescu, iNaturalist.

Rups van een wespvlinder met 3 paar korte pootjes (pijltjes) en 8 kransjes van donkere streepjes op de buikzijde (omcirkeld). © Ruben Meert.

Waardplanten en verspreiding

Waardplanten

Castanea- en *Quercus*-soorten. Klik [hier](#) voor een actueel overzicht van de waardplanten. Houd er rekening mee dat er mogelijk nog andere waardplanten zijn.

Landen waar aanwezig

In de oostelijke helft van Canada en de Verenigde Staten, en in Turkije. Klik [hier](#) voor een actueel overzicht waar het organisme voorkomt. Houd er rekening mee, dat ze mogelijk ook nog in andere landen voorkomt.

Wat te doen?

Melden bij (vermoeden van) vondst

Dit organisme heeft de quarantaine status of er gelden noodmaatregelen voor. Neem direct contact op met uw keuringsdienst, indien u een besmetting met dit organisme vermoedt. U mag geen plantenpaspoort afgeven, en geen handelingen doen met, of bestrijding uitvoeren op betreffende planten, totdat uw keuringsdienst uitsluitse geeft.

Voorkomen van verdere verspreiding en bestrijding

Probeer mogelijk besmette planten fysiek gescheiden te houden van andere planten, maar zonder deze te verplaatsen, en neem dan direct contact op met uw keuringsdienst.

1. Meer informatie

Meer informatie kunt u vinden op:

- Informatie [EPPQ](#).

2. Opmerkingen/aanvullingen

Heeft u een vraag, opmerking of aanvulling over deze informatie, stuur deze dan naar het [Klantcontactcentrum van de NVWA](#).